

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbă și Literatură Română și Științe ale Comunicării
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura română - O limbă și literatură modernă (franceză, germană, spaniolă, italiană) Limba și literatura ucraineană – O limbă și literatură modernă (franceză, engleză) – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei		LITERATURA ACTUALĂ			
Anul de studiu	III	Semestrul	2	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	14	Seminar	28	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	31
II.b) Tutoriat (pentru ID)	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați): Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate; Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	33
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate CP6 Analiza textelor literare în limbile moderne, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință
Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului Limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională; CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
Studentul/absolventul recunoaște și distinge trăsături ale curentelor culturale și ale receptării literare diferențiate în spațiul românesc.	Studentul/absolventul compară și ilustrează caracteristici ale lecturii și ale curentelor estetice, din contexte cultural-istorice de referință.	Studentul/absolventul abordează critic sursele de informare, elaborează și/sau susține prezentări de materiale, valorizând dimensiunea interculturală a textelor.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea sintetică a fenomenului literar european, românesc și global din ultimii 50 de ani. Dezvoltarea capacității de interpretare a textului literar, la un nivel profesional superior
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
------	---------	-------------------	------------

1. <i>Literatura actuală: literatura euro-americană și literatura română din ultimii 30 – 50 de ani</i> : tendințe, mișcări și evoluții. Reprezentări ale realității în literatura actuală. Memorie și anti-memorie. Ideologizarea literaturii și a artelor (feminismul, ideologia de gen, corectitudinea politică etc.). Biografismul și hiper-realismul ca reacție la ideologizare. Forțarea ruperii paradigmatică și urgentarea intrării într-o altă paradigmă culturală. Postumanismul. Lumea veche și lumea nouă. Moare literatura? Cultura digitalizată. <i>Povestea și omul</i> .	2	- Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text, studiul de caz, - prezentarea cursului și a criteriilor de evaluare; - prezentarea și analizarea prin comparație a lucrărilor din bibliografie; explicație.	-Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs.
2. <i>Globalism și etnicism</i> în literatură (modelul rus, modelul american, modelul european; modelul postcolonial – african, indian, sud-american. Mișcări globaliste: feminism, multiculturalism) neomarxism, genderism, postumanism, literatura utopică/distopică/SF. Curent anti-globalist: personalismul, biografismul, hiper-realismul, întoarcerea în istorie – literatura memoriei. Conceptul de <i>Cosmodernism</i> propus de Christian Moraru pentru literatura de după 1990. Literatura română pe harta cosmodernismului.	2	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - <i>brainstorming</i> ; - dezbateri/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
3. <i>Literatura memoriei, literatura martorilor</i> în Europa și în România. Recuperarea identității și biografiei persoanei; memoria istoriei (război, migrație, genocid, exterminare, totalitarism, pandemie, rupere civilizatională). Recuperarea literaturii cancerale și a Gulagului după 1990 în literatura română de după 1990.	2	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - <i>brainstorming</i> ; - dezbateri/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
4. Literatura non-fictională și anti-fictională. Literatura ca ficțiune slabă vs. Literatura postumanistă. Distopie și utopie. Literatura Apocalipsei. Discursuri literare alternative în literatura globală și românească.	4	- Prelegere interactivă; - Problematizare; - conversație euristică; - analiză de text; - studiul de caz; - <i>brainstorming</i> ; - dezbateri/sistematizare.	Suport de curs: texte ce completează și dezvoltă informațiile de la curs
5. <i>Pop culture și mainstream</i> (cultura populară actuală și mișcarea dominantă a elitei) în lume și în spațiul românesc. Lupta genurilor, noul cititor, digitalizarea și influența asupra literaturii. <i>Kitsch</i> -ul anti- <i>kitsch</i> -ul în literatura actuală: personalism, biografism, hiper-realism.	2		
6. <i>Distant reading</i> sau falsul comparatism aplicat literaturii actuale. <i>Kitsch</i> -ul ideolog postumanist în teritoriul literaturii, al artelor și al științelor umaniste și al	2		

Bibliografie minimală recomandată

BALOȘESCU, Mariana, *Conștiința perecară*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2025
BOCA, Mariana (2019): *Memorie și precaritate*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava.
CĂLINESCU, Matei (2003): *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii*, Ed. Polirom, Iași.
CĂLINESCU, Matei (2005): *Cinci fețe ale modernității*, Polirom, București.
CĂRTĂRESCU, Mircea (1996): *Postmodernismul românesc*, Humanitas.
CESEREANU, Ruxandra (2005): *Gulagul în conștiința românească. Memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste*, Polirom.
CRĂCIUN, Gheorghe (2002): *Aisbergul poeziei moderne*, Paralela 45, București.
DIACONU, Mircea A. (2001): *Poezia postmodernă*, Aula, Brașov.
HOLBAN, Ion (2006): *Istoria literaturii române contemporane*, Ed. Tipo Moldova, Iași.
MINCU, Marin (2011) *Poezia română actuală*. Antologie.
MORARU, Christian (2011) *Cosmodernism. American Narrative, Late Globalization and the New Cultural Imaginary*, University of Michigan..
NEGRICI, Eugen (2003): *Literatura română sub comunism*, Editura Fundației Pro, București.
PETRAȘ, Irina (2020): *Ochii minții. Eseuri. Cronici. Divagări*, Editura „Școala Ardeleană”, Cluj-Napoca.
PETRESCU, Liviu (1998): *Poezia Postmodernismului*, Paralela 45.
POP, Ion (2007): *Dicționarul analitic de opere literare românești*, I-IV, Casa cărții de știință, Cluj-Napoca.
ZACIU, Mircea; PAPAHAĞI, Marian; SASU, Aurel (2002) *Dicționarul scriitorilor români*, I-IV, București, 2002

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. <i>Literatura memoriei în proza globală</i> . Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple : Amos Oz, <i>Poveste despre dragoste și intuneric</i> ; Ismail Kadare,	2	- Prezentare interactivă - problematizare - lectură și analiză de text;	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse.

<p><i>Generalul armatei moarte</i>; Ivo Andric, <i>E un pod pe Drina</i>; J. M. Coetzee, <i>Dezonoare</i>; J.-M. G. Le Clézio, <i>Steaua răătăcioare</i>, <i>Raga</i>; Azar Nafisi, <i>Citind Lolita în Teheran</i> etc.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare 	
<p>2. <i>Literatura distopică și utopică.</i></p> <p>Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Stanislaw Lem, <i>Solaris</i>; Isaac Asimov; Michel Houellebecq, <i>Particule elementare</i>, <i>Supunere</i>; Mike McCormack, <i>Oase solare</i> etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă; - problematizare ; - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare; - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse.</p>
<p>3. <i>Literatura memoriei în proza europeană și românească actuală:</i></p> <p>I. <i>Literatura lagărului comunist și a Gulagului</i> Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Alexandr Soljenițin, <i>Arhipelagul Gulag</i>; L. Ulițkaia, <i>Scara lui Iakov</i>; Guzel Iahina, <i>Zuleiha deschide ochi</i>; Milan Kundera, <i>Imposibila ușurătate a ființei</i></p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă; - problematizare ; - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse.</p>
<p>4. <i>Literatura memoriei în proza europeană și românească actuală:</i></p> <p>II. <i>Literatura Gulagului românesc, memoria războiului</i></p> <p>Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Virgil Gheorghiu, <i>Memorii</i> Nicolae Steinhardt, <i>Jurnalul fericirii</i>; Anița Nandriș-Cudlea, <i>20 de ani în Siberia</i>; Norman Manea, <i>Întoarcerea huliganului</i>;</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentare interactivă; - problematizare ; - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse.</p>
<p>5. <i>Literatura memoriei în proza românească actuală:</i></p> <p>III. <i>Comunismul și fascismul.</i></p> <p>Dan Lungu, <i>Sunt o babă comunistă</i>; Varujan Vosganian, <i>Cartea șoaptelor</i>. Radu Mareș, <i>Când ne vom întoarce</i> etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse.</p>
<p>6. <i>Literatura românească din Basarabia.</i></p> <p>Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple: Liliana Corobca, <i>Capătul drumului</i>; Nicolae Dabija, <i>Temă pentru acasă</i> etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse.</p>
<p>7. <i>Literatura europeană și globală a raporturilor dintre persoană și istorie.</i></p> <p>Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple: Herta Muller, <i>Animalul inimii</i>, <i>Leagănul respirației</i>; Svetlana Alexievich, <i>Vremuri second-hand</i> , <i>Războiul nu are chip de femeie</i> etc</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse</p>
<p>8. <i>Dinamica postmodernismului și ieșirea din postmodernism în proza românească actuală și în proza europeană: I.</i></p> <p>Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple: Mircea Cărtărescu, Gabriela Adameșteanu, Simona Popescu,</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse</p>
<p>9. <i>Dinamica postmodernismului și ieșirea din postmodernism în proza românească actuală și în proza europeană: II.</i></p> <p>Cristina Andrei (<i>Matriarhat</i>), Filip Florian; Cătălin Dorian Florescu; Evgheni Vodolazkin (<i>Laur</i>), Mihail Șişkin (<i>Părul Venerei</i>), Olga Tokarczuk (<i>Rătăcitorii</i>) etc.</p>	2	<ul style="list-style-type: none"> - problematizare - lectură și analiză de text; - brainstorming; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare - redactare de text. 	<p>Suport de seminar:</p> <p>fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretarilor propuse</p>

		redactare de text.	
10. <i>Poezia românească actuală, în contextul liricii europene și globale. Generații, imaginar, discurs: I.</i> Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple: Mircea Ciobanu, Ileana Mălăncioiu, Mircea Ivănescu, Virgil Mazilescu, Emil Brumaru, Ioan Alexandru, Florin Iaru, Mihai Ursachi, Dinu Flămând, Gabriela Melinescu, Emilian Galaicu-Păun, Adrian Popescu.	2	- problematizare - lectură și analiză de text; - <i>brainstorming</i> ; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare; redactare de text.	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse.
11. <i>Poezia românească actuală, în contextul liricii europene și globale. Generații, imaginar, discurs: II.</i> Dan Laurențiu, Daniel Turcea, Ioan Es. Pop, Constantin Abăluță, Angela Marinescu, Alexandru Mușina, Ioanid Romanescu, Liviu Ioan Stanciu, Nichita Danilov, Petre Stoica, Vintilă Ivănescu, Nora Iuga etc.	4	- problematizare - lectură și analiză de text; - <i>brainstorming</i> ; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare; redactare de text.	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
12. <i>Teatrul global și teatrul românesc actual.</i> Analize comparative pe texte reprezentative, la alegere. Exemple: Matei Vișniec, <i>Angajare de clown</i> , <i>Richard al III-lea se interzice sau Scene din viața lui Meyerhold</i> etc.	4	- problematizare - lectură și analiză de text; - <i>brainstorming</i> ; - studiu individual; - dezbateri/sistematizare; redactare de text.	Suport de seminar: fragmente de texte ce servesc tematicii aplicative și interpretărilor propuse
Bibliografie minimală recomandată			
BALOȘESCU, Mariana, <i>Conștiința precară</i> , Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2025 BOCA, Mariana (2019): <i>Memorie și precaritate</i> , Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava. CĂLINESCU, Matei (2003): <i>A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii</i> , Ed. Polirom, Iași. CĂLINESCU, Matei (2005): <i>Cinci fețe ale modernității</i> , Polirom, București. CĂRTĂRESCU, Mircea (1996): <i>Postmodernismul românesc</i> , Humanitas. CESEREANU, Ruxandra (2005): <i>Gulagul în conștiința românească. Memorialistica și literatura închisorilor și lagărelor comuniste</i> , Polirom. CRĂCIUN, Gheorghe (2002): <i>Aisbergul poeziei moderne</i> , Paralela 45, București. DIACONU, Mircea A. (2001): <i>Poezia postmodernă</i> , Aula, Brașov. HOLBAN, Ion (2006): <i>Istoria literaturii române contemporane</i> , Ed. Tipo Moldova, Iași. MINCU, Marin (2011) <i>Poezia română actuală</i> . Antologie. MORARU, Christian (2011) <i>Cosmodernism. American Narrative, Late Globalization and the New Cultural Imaginary</i> , University of Michigan.. NEGRICI, Eugen (2003): <i>Literatura română sub comunism</i> , Editura Fundației Pro, București. PETRAȘ, Irina (2020): <i>Ochii minții. Eseuri. Cronici. Divagări</i> , Editura „Școala Ardeleană”, Cluj-Napoca. PETRESCU, Liviu (1998): <i>Poetica Postmodernismului</i> , Paralela 45. POP, Ion (2007): <i>Dicționarul analitic de opere literare românești</i> , I-IV, Casa cărții de știință, Cluj-Napoca. ZACIU, Mircea; PAPAHAĞI, Marian; SASU, Aurel (2002) <i>Dicționarul scriitorilor români</i> , I-IV, București, 2002			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-cunoașterea textelor literare obligatorii (O1 - CP1); -însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii (O4 -CP1) ; -mod personal de abordare și interpretare (O2 -CP4) - -capacitatea de sinteză și de analiză (O3 -CP6) -capacitatea de a utiliza diferite metode critice (O4 -CP6)	Colocviu (examinare în scris: analiză de text din <i>corpus</i> -ul studiat)	50%
Seminar	-cunoștințe certe și profund argumentate (O1 -CP4; O4 -CP1); -analize comparative (O5 -CP2; O2 -CP6; O5 -CP4; CP1) -mod personal de abordare și interpretare (O6 -CT3; O3 -CP4).	Evaluare pe parcurs Proiect individual pe temă impusă	50%

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
20.09.2025	Conf. univ. dr. Mariana Baloșescu	Conf. univ. dr. Mariana Baloșescu
Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program	
23.09.2025	Conf. univ. dr. Monica Coca	

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
23.09.2025	Prof. univ. dr. Claudia Costin

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
26.09.2025	Prof. univ. dr. Daniela-Viorica Petroșel